

Kirje

21.12.2020

VN/25818/2020

VN/25818/2020-VM-2

Ympäristöministeriölle

 VN/23338/2020 (YM
 diaarinro)

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi arviointiperusteiksi sen määrittämiseksi, milloin betonimurske lakkaa olemasta jätettä; valtiovainministeriön lausunto
Eesityksen tausta ja tarkoitus

Esityksessä ehdotetaan kokonaan uutta valtioneuvoston asetusta sen määrittelemiseksi, milloin betonijätteestä valmistettu betonimurske lakkaa olemasta jätettä. Asetukseen sisältyisi säännökset betonijätteen käsittelyvaatimuksista sekä betonimurskeen hyväksytyistä käyttötarkoituksista ja käyttötarkoituksikohtaisista laatuvaatimuksista. Asetusehdotus liittyy hallitusohjelman mukaisiin kiertotalouden ja hiilineutraaliuden tavoitteisiin sekä Euroopan unionin vuoden 2015 kiertotalouden toimintasuunnitelmaan ja kuuden jätealan direktiivien muodostamaa kiertotalouspakettia. Asetuksen tavoitteena säätää valikoiduista betonijätteistä valmistetun betonimurskeen jätteeksi luokittelun päättymistä koskevista vaatimuksista ja edistää jäteperäisen materiaalin käyttöä. Asetuksen mukaiset vaatimukset täyttävän betonimurskeella voitaisiin korvata luonnon kiviaineisia rakentamisessa ja uuden betonin valmistuksessa. Lisäksi betonimursketta voitaisiin käyttää lan- noitteena, kalkitusaineena, maanparannusaineena tai kasvualustana.

Asetus annettaisiin jätelakiin ehdotetun 5 b §:n nojalla. Pykälän 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä yksityiskohtaisista arviointiperusteista pykälän 1 momentissa tarkoitettujen jätteeksi luokituksen päättymistä koskevien edellytysten soveltamiseksi tiettyihin jätelajeihin.

Asetuksen sisältö ja vaikutukset

Jätteen ammattimainen tai laitospainainen hyödyntäminen on ympäristöluvanvaraista toimintaa ja siihen voi liittyä myös muita hallinnollisia veloituksia. Materiaalin luokittelusta jätteeksi seuraa sääntelytaakkaa, joka saattaa osaltaan aiheuttaa hallinnollista taakkaa ja kustannuksia jätteestä valmistettuja raaka-aineita käyttäville toimijoille. Siksi sääntely, jonka mukaisesti toimittaessa tietyn jätteen jätteeksi luokittelu päättyy, nähdään lupamenettelyjen sujuvoittamisen ohella yhtenä keinona jätteiden hyötykäyttöön liittyvän sääntelytaakan vähentämisessä ja kiertotalouden edistämässä. Euroopan unionin jätelainsäädäntö mahdollistaa kansallisten jätteeksi luokittelun päättymistä koskevien säännösten antamisen, jos vastaavia säännöksiä ei ole annettu EU-tasolla.

Betonimursketta tuottava toimija voisi halutessaan lakata tuottamasta jätettä, tehdä asetuksen 6 §:ssä tarkoitetun arviointiperusteiden käyttöönottoilmoituksen ympäristönsuojelun valvontaviranomaiselle (elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tai kunnan viranomaiselle) ja myydä uudelleenkäytettävissä olevaa betonimursketta jollekin käyttöönottajataholle. Asetuksen vaatimukset täyttävää betonimursketta ei enää pidettäisi jätteenä. Kiertotalouden kasvaessa aluehallintovirastojen luvitustoiminta supistuisi, koska betonimurskeen hyödyntäminen siirtyisi luvanvaraisesta jätteenkäsittelystä ilmoituksenvaraiseen tuotantoon. Ilmoitus tehtäisiin ympäristönsuojelulain 23 §:n 1 momentissa tarkoitetulle valvontaviranomaiselle (elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tai

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Valtiovainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 28
 00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
 Helsinki

0295 16001
 +358 295 16001

valtiovainministerio@vm.fi

kunnan valvontaviranomaiselle. Toiminnan valvonta tapahtuisi toimintaa koskevan ympäristö-luvan valvonnan mukaisesti.

Asetuksessa tarkoitetut edellytykset täyttävää betonimursketta, jonka valmistaja on tehnyt arviointiperusteiden käyttöönottoilmoituksen ja joka täyttäisi tuotelainsäädännön ja standardien vaatimukset, pidettäisiin tuotevalvonnan alaisena tuotteena, ei enää jätteenä. Betonimurskeen laadusta vastaisi sen valmistaja. Asetuksessa säädettäisiin betonimurskeen laadunhallinnasta.

Betonimurskeen hyödyntäminen ei vähentäisi viranomaisvalvonnan kokonaistarvetta, mutta muuttaisi luvanvaraisen jätteen käsittely ilmoituksenvaraisen tuotannon piiriin, Tämä vähentäisi jonkin verran aluehallintovirastojen työmäärää. Toiminnan harjoittaja voinee myös aloittaa hyödyntämällä betonimursketta vain osittain ja tuottamalla betonimurskeesta kysynnästä riippuen välillä jätettä, välillä uusia tuotteita. Sama toimija voinee tehdä arviointiperusteiden käyttöönottoilmoituksen ja tuottaa betonimurskeesta uutta sekä käsitellä betonimursketta jätteenä luvanvaraisesti.

Esityksen vaikutusarvioissa olisi hyvä kuvata selvemmin, aluehallintovirastojen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja Tukesin yhteistyötä ja miten se on tarkoitus järjestää.

Muuta

Valtionhallinnon kehittämisosasto pitää EU –säästötaustaa ja kiertotalouden toimintaohjelmaa ansiokkaasti kuvattuina. Myös sääntelyn vertailumaat on hyvin valittu ja niiden kokemuksia on myös hyödynnetty. Betonin ja betonijätteen käyttö rakentamisessa on käsitelty kattavasti. Materiaalin laadulle asetettävien vaatimusten tärkeys ja merkitys on huomioitu.

Esityksen käsittelyaikataulu ja toivottu voimaantuloaika (1.7.2021) vaikuttavat haastavilta.

Ylijohtaja, osastopäällikkö

Juha Sarkio

Lainsäädäntöneuvos

Elina Isoksela

Liitteet

Jakelu VM BO Budjettiosasto

Tiedoksi